

Udgivet af Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed
c/o
Styrelsen for Forskning og Innovation
Bredgade 40
1260 København K
Telefon: 3544 6200

E-mail: uvvu@fi.dk

www.ufm.dk/uvvu

Publikationen kan hentes på ufm.dk/publikationer

ISSN: 0909-5373

ISBN (elektronisk publikation): 978-87-93151-34-5

Indhold

1. Forord	5
2. Sager behandlet i 2011	7
2.1 Sagsnr. 5/2009 (09-054260)	7
3. Sager behandlet i 2012	9
3.1 Sagsnr. 4/2010 (10-078355)	9
3.2 Sagsnr. 7/2010 (10-098294)	11
3.3 Sagsnr. 8/2010 (10-099148)	12
3.4 Sagsnr. 9/2010 (10-097095)	13
3.5 Sagsnr. 10/2010 (10-094719)	14
3.6 Sagsnr. 1/2011 (11-118081)	14
3.7 Sagsnr. 2/2011 (11-106220)	16
3.8 Sagsnr. 1/2012 (12-124137)	18
3.9 Sagsnr. 2/2012 (12-128239)	18
3.10 Sagsnr. 3/2012 (12-129223)	19
3.11 Sagsnr. 4/2012 (12-130612)	20
4. Sager behandlet i 2013	21
4.1 Sagsnr. 11/2010 (13/015049)	21
4.2 Sagsnr. 3/2011 (13/021368)	21
4.3 Sagsnr. 4/2011 (13/015703)	23
4.4 Sagsnr. 5/2011 (13/015547)	23
4.5 Sagsnr. 6/2011 (13/015519)	24
4.6 Sagsnr. 1/2013 (13/025168)	26
5. Sager behandlet i 2014	27
5.1 Sagsnr. 4/2011 (13/015703)	27
5.2 Sagsnr. 2/2013 (13/029800)	30
5.3 Sagsnr. 5/2013 (13/025486)	30
5.4 Sagsnr. 4/2014 (14/012313)	31
6. Verserende sager	32
6.1 Sagsnr. 5/2012 (13/017306)	32
6.2 Sagsnr. 6/2012 (13/017731)	32
6.3 Sagsnr. 7/2012 (13/019482)	32
6.4 Sagsnr. 3/2013 (13/019939)	32
6.5 Sagsnr. 4/2013 (13/010217)	33
6.6 Sagsnr. 1/2014 (14/003046)	33
6.7 Sagsnr. 2/2014 (14/016062)	33
6.8 Sagsnr. 3/2014 (14/008680)	33
6.9 Sagsnr. 5/2014 (14/013828)	33

7. Den internationale udvikling	34
7.1 EU	34
7.2 European Network of Research Integrity Offices	34
7.3 Science Europe Working Group on Research Integrity	34
7.4 3rd World Conference on Research Integrity	35
8. Medlemmer og suppleanter i UVVU	36

1. Forord

Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed (UVVU) afgiver hermed årsberetning for perioden 1. januar 2011 – 31. august 2014.

Denne årsberetning dækker en længere periode end sædvanligt. Dette skyldes, at UVVU alene afgjorde én sag i 2011, og at en række komplicerede sager medførte en forlænget sagsbehandlingstid i 2012 og 2013.

I perioden er der indbragt 23 nye sager, som er taget under behandling i udvalgene. Derudover har UVVU arbejdet videre med én sag, som blev indbragt i 2009 og seks sager, som blev indbragt i 2010.

Der er truffet afgørelse i 21 sager ved årsberetningens afslutning.

Otte sager er blevet afvist, fordi de lå uden for udvalgenes kompetenceområde som defineret i lov om forskningsrådgivning m.v. og bekendtgørelsen om UVVU, eller fordi de ansås som værende åbenbart grundløse. Tretten sager er realitetsbehandlet og færdiggjort, hvor udvalgene har fundet videnskabelig uredelighed i syv af de tretten sager. I de resterende sager fandt udvalgene, at der ikke forelå videnskabelig uredelighed. De øvrige sager er ved redaktionens afslutning fortsat under behandling.

Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed for natur-, teknologi-, og produktionsvidenskabelig forskning (UNTPF) har truffet afgørelse i to sager og har realitetsbehandlet én sag, som fortsat er under behandling.

Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed for kultur- og samfundsvidenskabelig forskning (UKSF) har truffet afgørelse i to sager.

Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed for sundhedsvidenskabelig forskning (USF) har truffet afgørelse i tolv sager og har realitetsbehandlet fire sager, som fortsat er under behandling. I én af de tolv sager (sagsnr. 4/2011) blev der truffet afgørelse første gang i december 2013. Sagen blev genoptaget pga. nye oplysninger og der blev truffet endelig afgørelse i sagen den 28. august 2014. Sagen er af den indklagede blevet gjort til genstand for en retssag, der på tidspunktet for denne årsberetning fortsat verserer.

Der er afvist fem sager fra behandling i udvalgene.

I januar 2012 stod UVVU over for en udfordring, idet beskikkelsesperioden for en række medlemmer af USF udløb på et tidspunkt, hvor disse medlemmer var involveret i flere meget komplekse sager med indbyrdes sammenhæng. Uddannelses- og Forskningsministeren besluttede derfor i begyndelsen af 2012 at forlænge beskikkelsesperioden for disse medlemmer med henblik på at færdiggøre de pågældende sager. Samtidig blev der beskikket nye medlemmer til USF, som kunne tage sig af nye indkomne sager.

Sagerne i UVVU er fortsat i stigende grad præget af kompleksitet og de fleste sager har et meget omfattende bilagsmateriale, der ofte indeholder videnskabelige dokumenter udfærdiget på en-

gelsk. Dette stiller større krav til sagsbehandlingen og medfører en længere sagsbehandlingstid i visse sager.

Perioden for denne årsberetning har været præget af nogle store sager i UVVU, som har haft offentlighedens bevågenhed. Der har været en hidtil uset interesse fra pressen og andre aktører, som har medført, at sekretariatet har brugt betydelige ressourcer på håndteringen af dette.

I sammenhæng hermed har Folketingets Ombudsmand i august 2012 slået fast, at UVVU ikke generelt kan undtage oplysninger om sager i UVVU fra aktindsigt, heller ikke i verserende sager. Dette har ført til yderligere aktindsigtsanmodninger til UVVU, som skal håndteres af sekretariatet.

Både nationalt og internationalt har der de seneste år været en spændende udvikling med et øget fokus på at sikre integriteten og dermed redeligheden i den forskning, der udføres. Dette har bl.a. ført til, at der i Danmark er igangsat et arbejde med en national kodeks for integritet i forskning. Der er grund til at hilse dette og andre lignende initiativer, som vil være med til fremme den gode videnskabelige praksis i dansk forskning, velkomne.

Jeg vil afslutningsvist gerne have lov til at takke UVVU's medlemmer, suppleanter og sekretariat for et godt samarbejde i min tid som formand. Jeg ønsker den nye formand, der tiltræder 1. september 2014, held og lykke med de nye spændende udfordringer, som ligger foran UVVU.

København, oktober 2014

*Henrik Gunst Andersen
Landsdommer
Formand for UVVU*

2. Sager behandlet i 2011

Der blev indbragt seks sager i 2011. Derudover har udvalgene arbejdet videre med én sag, som blev indbragt i 2009, og seks sager, som blev indbragt i 2010. I 2011 traf UVVU alene afgørelse i sagen indbragt i 2009.

2.1 Sagsnr. 5/2009 (09-054260)

Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed for natur-, teknologi- og produktionsvidenskabelig forskning

Tema: Renselse for påstand om plagiering

UVVU modtog i 2009 en anmodning om renselse for beskyldninger om plagiering i forbindelse med udarbejdelsen af en ph.d.-afhandling.

Klageren, som er forfatter til ph.d.-afhandlingen, har ønsket gendrevet beskyldninger om plagiering fremsat af en tidligere vejleder.

Sagen har været behandlet i udvalget vedrørende uredelighed for natur-, teknologi- og produktionsvidenskabelig forskning (UNTPF).

Udvalget har efter behandling af sagen vurderet, at klageren ikke kan renses for beskyldninger om videnskabelig uredelighed.

Udvalget har forholdt sig til flere punkter.

1. Manglende reference til videnskabelig artikel

Klageren har i sin afhandling uden særlig kreditering brugt en artikel, som er udarbejdet af klagers tidligere vejleder. Der er tale om en artikel, som er bragt i et videnskabeligt tidsskrift. Klager er i den forbindelse blevet beskyldt for plagiering af den indklagede. I forlængelse af en henvendelse fra det videnskabelige tidsskrift har klageren indlagt en reference i sin afhandling.

Da der således er lavet en aftale mellem parterne, har UNTPF ikke forholdt sig yderligere til sagen.

2. Kopi af figurer uden reference

Klageren er beskyldt for, at have kopieret nogle figurer, som indgår i en bestemt sektion i klagerens ph.d.-afhandling. Figurerne skal ifølge beskyldningerne være kopieret fra en artikel, som er udarbejdet af den tidligere vejleder. Klager angiver derimod selv at have produceret figurerne.

Behandling af sagen har vist, at det er samme figurer, som indgår i vejlederens artikel, der er af tidligere dato. Fordi klager ikke har krediteret sin kilde ordentligt, har udvalget vurderet, at der er tale om videnskabelig uredelighed i form af plagiering.

3. Brug af figurer lavet i samarbejde (medforfatterskab)

Klageren er også et andet sted i sin afhandling beskyldt for at bruge figurer, som den tidligere vejleder påkalder sig forfatterskabet til. Behandling af sagen har vist, at figurerne stammer fra en

videnskabelig artikel, som klager er medforfatter til. Som medforfatter til artiklen har klager lov til at bruge figurerne uden reference. Der er derfor ikke tale om plagiering.

Udvalget har dog bemærket over for klageren, at det er god videnskabelig praksis at angive, at figurerne har været publiceret tidligere og at lave en reference hertil.

4. Brug af figurer fra præsentationer

Klageren og den tidligere vejleder er uenige om, hvorvidt visse figurer i ph.d.-afhandlingen stammer fra powerpoint-præsentationer, som er lavet af vejlederen. Da der er tale om andre standarder for sådanne præsentationer, har udvalget ikke taget dette forhold under nærmere behandling.

5. Kopi af passager uden reference

Klageren er beskyldt for at have kopieret og indsat dele af en anden navngiven forskers afhandling i sin egen ph.d.-afhandling. Klager afviser, at det er tilfældet. Klager mener, at der er tale om overlap i teksterne, fordi de begge beskriver den samme model. Den navngivne forsker har været med til at udvikle modellen, og er som sådan også anerkendt et andet sted i afhandlingen.

Behandling af sagen har vist, at der i længere passager er tale om en fuldstændig gengivelse fra den navngivne forskers afhandling.

Udvalget vurderer i forlængelse heraf, at der tale om videnskabelig uredelighed i form af plagiering.

3. Sager behandlet i 2012

Der blev indbragt syv sager i 2012. Derudover har udvalgene arbejdet videre med seks sager, som blev indbragt i 2010, og seks sager, som blev indbragt i 2011. I 2012 traf UVVU afgørelse i elleve sager, herunder fem af de seks sager indbragt i 2010 og to af de seks sager indbragt i 2011.

3.1 Sagsnr. 4/2010 (10-078355)

Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed for kultur- og samfundsvidenskabelig forskning

Tema: Delvis konstruktion af data

I februar 2010 indsendte en gruppe læger (Klager) en klage til Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed (UVVU) med påstand om videnskabelig uredelighed foretaget af forfatterne til en videnskabelig artikel (Indklagede), der havde til formål at vurdere omkostningseffektiviteten ved indførelse af et screeningsprogram for sygdommen 'Abdominal Aortaaneurisme'. Sagen drejede sig om anvendelse af omkostningsgrupper i artiklens sundhedsøkonomiske analyse. Klagen gik på, at der i artiklen ikke var redegjort tilstrækkeligt for datavalget i forbindelse med de omkostningsgrupper, der anvendtes.

Klager gjorde op til publicering af artiklen gentagne gange Indklagede opmærksom på de problemer, som Klager mente, der forelå ved datavalget i artiklen. Indklagede var dog af den overbevisning, at datavalget i artiklen var i orden. Indklagede valgte derfor at publicere artiklen, på trods af de af Klager udtrykte betænkeligheder ved datavalget.

Klager fremsatte under sagen påstand om, at Indklagede havde foretaget en vilkårlig og uoplyst selektion i forhold til hvilke omkostningsgrupper, Indklagede havde benyttet i artiklen. Klager anførte, at det i artiklen fremstod som om, der var anvendt samtlige omkostningsgrupper i et offentligt system til afregning, men at Indklagede i artiklen kun havde benyttet udvalgte grupper fra det offentlige system. Herudover gjorde Klager gældende, at Indklagede havde konstrueret deres egen omkostningsgruppe uden at redegøre for, at der var tale om egen konstruktion. Klagers påstand var, at den konstruerede omkostningsgruppe i artiklen fremstod som værende en af de omkostningsgrupper, der var indhentet fra det offentlige system til afregning.

Indklagede påstod, at der ikke var begået videnskabelig uredelighed i artiklen. Til støtte for påstanden gjorde Indklagede gældende, at artiklens selektion af de anvendte omkostningsgrupper var baseret på det datamateriale og den økonomiske model, der dannede grundlag for artiklens analyse, i overensstemmelse med sædvanlig sundhedsøkonomisk metode. I forhold til klagepunktet om at Indklagede selv skulle have konstrueret en gruppe, gjorde Indklagede gældende, at dette ikke var tilfældet. Indklagede hævdede, at man i artiklen havde anvendt en af omkostningsgrupperne i det offentlige system som estimat for den omkostningsgruppe, man anvendte i artiklens analyse. Ifølge Indklagede udgjorde dette ikke et problem, da man via en stikprøveundersøgelse havde sandsynligt gjort, at de gennemsnitlige omkostninger i disse to om-

kostningsgrupper (det offentlige systems gruppe og den i artiklen anvendte gruppe) var tæt på hinanden.

Klagen blev indledningsvist behandlet i Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed for sundhedsvidenskabelig forskning (USF), da udvalget fandt, at artiklen var udgivet i et sundhedsfagligt tidsskrift og angik det sundhedsvidenskabelige fagområde. USF indhentede til brug for sagens behandling en udtalelse fra en sundhedsøkonomisk professor. Professoren mente ikke, at der kunne udtrykkes kritik i forhold til forfatterens datavalg i artiklen. I den forbindelse lagde professoren vægt på, at det studie, der var den basale datakilde for artiklen, anvendte samme opdeling af omkostningsgrupper. Professoren understregede vigtigheden af, at dette studies opdeling bibeholdtes i artiklen, idet man ellers ikke kunne benytte overgangssandsynligheder, som ikke var baseret på patientdata. Professoren gav dog udtryk for, at disse forhold (herunder selektion og anvendelse/opdeling af omkostningsgrupper) kunne have været mere præcist beskrevet i artiklen end tilfældet er. Med henvisning til at artiklen anførte resultater af følsomhedsanalyser, mente professoren ikke, at der var behov for yderligere korrektioner af de anvendte omkostningsskøn.

I et høringssvar gjorde Indklagede indsigelse mod, at sagen blev behandlet i USF. Til støtte herfor henviste Indklagede til § 1, stk. 4, i bekendtgørelse nr. 306 af 20. april 2009 om Udvalgene Vedrørende Videnskabelig Uredelighed (UVVU-bekendtgørelsen). Af denne bestemmelse fremgår det, at udvalgene kan behandle sager, hvor den indklagede er videnskabeligt uddannet inden for det forskningsområde, som det videnskabelige produkt, der klages over, vedrører. Da de indklagede er sundhedsøkonomer, mente Indklagede ikke, at USF havde kompetence til at behandle sagen. På baggrund af Indklagedes indsigelse besluttede UVVU, at sagen skulle behandles i fællesskab af USF og Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed for kultur- og samfundsvidenskabelig forskning (UKSF).

Indklagede gjorde med henvisning til bekendtgørelsens § 1, stk. 4, indsigelse mod, at USF og UKSF behandlede sagen i fællesskab. Indklagede gjorde gældende, at alene UKSF skulle afgøre, hvorvidt det var nødvendigt at inddrage USF i sagens behandling, jf. bekendtgørelsens § 8, stk. 3. På denne baggrund blev sagen efterfølgende behandlet alene af UKSF.

UKSF lagde til grund, at sagen vedrørte en samfundsvidenskabelig artikel forfattet af sundhedsøkonomer. Udvalget fandt det ikke afgørende for sagens vurdering, hvorvidt der var tale om publicering i et tidsskrift, som primært publicerer sundhedsvidenskabelige artikler. UKSF fandt derfor ikke grundlag for på ny at inddrage USF i sagen.

UKSF fandt, at det i artiklen fremstår som om, der kun findes de i artiklen anvendte omkostningsgrupper i Danmark, og at disse grupper findes i det offentlige system til afregning, som artiklen henviser til. Udvalget konstaterede, at den ene af de anvendte omkostningsgrupper ikke forekommer i det offentlige system til afregning.

UKSF lagde til grund, at det ikke er i uoverensstemmelse med god videnskabelig praksis inden for (sundheds-)økonomi at konstruere forskellige omkostningsgrupper, alt efter den kontekst den økonomiske undersøgelse indgår i. Udvalget fandt derfor ikke, at konstruktionen af omkostningsgruppen i artiklen var at betragte som konstruktion af data efter UVVU-bekendtgørelsen. Udvalget vurderede i den forbindelse, at anvendelsen af den konstruerede gruppe ikke var af væsentlig betydning for artiklens sundhedsøkonomiske indhold, og at der i øvrigt var redegjort for metode og anvendte værdier i artiklen.

UKSF fandt, at der i artiklen objektivt set er en mangelfuld og vildledende redegørelse for de omkostningsgrupper, som er anvendt i undersøgelsen. Efter udvalgets opfattelse er dette imidlertid ikke et alvorligt brud på god videnskabelig praksis, men snarere et spørgsmål om forskningens kvalitet, hvilket falder uden for UVVU's kompetenceområde.

UKSF konkluderede på denne baggrund, at Indklagede ikke havde handlet videnskabeligt uredeligt.

3.2 Sagsnr. 7/2010 (10-098294)

Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed for sundhedsvidenskabelig forskning

Tema: Selektiv omgang med data

I november 2010 indsendte rektor for et universitet (Klager) en klage til UVVU med påstand om videnskabelig uredelighed over forskning foretaget af en af Klagers tidligere ansatte forskere (Indklagede). Sagen drejede sig om tællinger af immunhistokemisk farvede celler i snit af lymfeknuder dels fra patienter med lymfom, dels fra kontroller. Klagen gik især på resultaterne af farvningerne for metalotionein receptorerne megalin og cubilin.

Sagen var bragt frem af to studerende, der havde været vejledt af Indklagede. Den ene havde som specialestuderende gennemført tællinger af de ovennævnte snit og senere skrevet et manuskript (nr. 1) til en videnskabelig artikel om resultaterne, hvor den anden studerende også var medforfatter. Da den specialestuderende på et tidspunkt ikke havde tid til at færdiggøre manuskriptet, indgik den anden studerende som førsteforfatter på et revideret manuskript (nr. 2). På et tidspunkt gjorde Indklagede selv manuskriptet færdigt og indsendte det til et sundhedsvidenskabeligt tidsskrift med sig selv som førsteforfatter (manuskript nr. 3).

De to studerende reagerede på, at celletællingerne i det af Indklagede indsendte manuskript adskilte sig meget fra tællingerne i de to andre. De trak sig derfor fra forfatterlisten inden Indklagedes indsendelse af manuskriptet til tidsskriftet. De studerende henvendte sig samtidig til Klager, der kontaktede Indklagedes medforfattere, hvorefter mindst en trak sig fra manuskriptet. Redaktøren af tidsskriftet afviste manuskriptet ca. seks uger efter indsendelsen.

Klager havde efter de studerendes henvendelse anmodet to eksperter ansat på henholdsvis Københavns og Aarhus Universitet om at foretage en vurdering af snittene, der indgik i de tre manuskripter. Begge bedømmere konkluderede, at snittene var uegnede til kvantitativ og/eller kvalitativ evaluering.

Klager fremsatte under sagen påstand om, at Indklagede havde anvendt en tællemetode med så indbygget subjektivitet, at Indklagedes resultater ikke vil kunne reproducere af andre, og at de oplyste tælledata enten var fiktive eller opnået med så grov uagtsomhed, at en offentliggørelse deraf kunne karakteriseres som uredelig. Klager påstod videre, at Indklagede uberettiget havde krediteret de to studerende i sit manuskript, selv om de ikke havde bidraget til de tællinger, der lå til grund for resultaterne i Indklagedes manuskript.

Indklagede påstod sig rensat for påstanden om videnskabelig uredelighed. Hun gjorde under UVVU's behandling af sagen bl.a. gældende, at forskellen i celletællingerne skyldtes, at hun havde talt snittene om under anvendelse af en anden metode og omfattende et andet areal end den specialestuderende. Indklagede fremførte endvidere, at der ikke var tale om de samme patienter og kontroller.

Som særligt anbringende gjorde Indklagede gældende, at der muligvis var inhabilitet i UVVU, idet hendes overordnede institutleder på universitetet havde sæde i UVVU. UVVU afviste anbringendet, bl.a. fordi den pågældende institutleder alene havde haft tilknytning til UVVU som suppleant og ikke på noget tidspunkt havde deltaget i UVVU's behandling af sagen.

UVVU konstaterede, at der i alle tre manuskripter var anvendt væv fra de samme patienter, mens det ikke er muligt at konkludere, om kontrolvævet stammede fra patienter uden lymfom eller fra patienter helt uden malign sygdom, da begge betegnelser bruges i især manuskript 3.

Immunfarvningerne var beskrevet på identisk vis; endog forekom den samme stavfejl i alle tre manuskripter.

Med hensyn til tællemetoden var denne beskrevet enslydende i manuskripterne 2 og 3. Det tilsvarende afsnit i manuskript 1 var næsten helt identisk. Om tælleområdet var det i alle tre manuskripter, såvel som i den specialestuderendes afhandling, oplyst, at der blev talt over et areal på 1,5 mm², mens Indklagede under sagens forløb oplyste, at hun havde anvendt en metode, hvor der blev talt over 0,9 mm².

Indklagede beskrev i et høringssvar i detaljer den metode, hun brugte som baggrund for det indsendte manuskript 3. Det fremgik af denne beskrivelse, at Indklagede på forhånd udvalgte det område, der havde den mest homogene, jævnt fordelte og signifikante immunfarvning igennem hele tællefeltet. Det fremgik derimod ikke af metodebeskrivelsen i det indsendte manuskript, at der på forhånd subjektivt var udvalgt områder på basis af farveintensitet.

Indklagede rejste under sagen tvivl om, hvorvidt UVVU var i besiddelse af den rigtige version af manuskript 3, som hun havde indsendt til tidsskriftet. UVVU bad derfor tidsskriftet om at sende en kopi af det indsendte manuskript. Manuskriptet var identisk med det manuskript 3, som UVVU modtog i forbindelse med klagens indgivelse.

UVVU fandt, at et af de væsentlige krav til videnskabeligt arbejde er gennemsigtighed i metodevalget, hvilket muliggør reproduktion og relevant fortolkning af de fremlagte resultater og deres troværdighed. Det er derfor et oplagt krav, at den valgte metode må begrundes og beskrives indgående. Dette er ikke sket i det af Indklagede udarbejdede manuskript, som tilmed rummer oplysning om et tælleareal, der af Indklagede i sagsforløbet er beskrevet som forkert.

UVVU konkluderede på den baggrund, at Indklagede ved rapporteringen af sine forskningsmæssige resultater har afgivet vildledende og urigtige oplysninger om de metoder, hun har anvendt, samt at hun har angivet urigtige oplysninger om de to studerendes bidrag til Indklagedes manuskript. Udvalget fandt, at forholdet var et alvorligt brud på god videnskabelig praksis, at Indklagede havde handlet groft uagtsomt, og at forholdet derfor var videnskabeligt uredeligt.

3.3 Sagsnr. 8/2010 (10-099148)

Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed for sundhedsvidenskabelig forskning

Tema: Forfalskning og fabrikering af forskningsresultater

En forsker (Indklagede) og hendes medforfattere publicerede i 2002 en videnskabelig artikel i et internationalt sundhedsvidenskabeligt tidsskrift.

I november 2010 indsendte universitetet, hvor Indklagede havde udført forskningen (Klager), en klage til UVVU med påstand om videnskabelig uredelighed som følge af, at ikke alle de i artiklen beskrevne mus kunne have eksisteret. Klagen var bl.a. begrundet med oplysninger fra Indklagedes samarbejdspartner (Lektoren). Lektoren var i samarbejde med dyrestalden på universitetet ansvarlig for avlen og leverancen af mus, som blev anvendt i undersøgelserne, der lå til grund for den omhandlede artikel.

Konklusionen i Indklagedes undersøgelser var, at cytokinet makrofag-kolonistimulerende faktor (M-CSF), der aktiverer en række inflammationsceller, har stor betydning for udviklingen af 6-Aminonicotinamid (6-AN)-inducerede degenerative forandringer i hjernen (model for pellagra). Det blev desuden konkluderet, at metallothionein I og II ligeledes spiller en signifikant rolle. Konklusionen blev baseret på forsøg med mus, der manglede M-CSF, idet antallet af en række celler (reaktive astrocytter, makrofager og lymfocytter) i beskadigede områder, opstået

efter 6-AN injektion, var væsentligt mindre end i de mus, der blev brugt som sammenligningsgrundlag.

Mus, der er karakteriseret ved arvelig mangel på M-CSF, har osteopetrose og er homozygot for gendefekten (betegnet som M-CSF $-/-$). Mens disse homozygote mus (M-CSF $-/-$) kan identificeres ved manglende fortænder og afrundet hoved, kan de heterozygote mus (M-CSF $+/-$), som indgik i en af undersøgelsens kontrolgrupper, ikke adskilles fra normale mus (M-CSF $+/+$) ved inspektion.

Musene var i artiklen beskrevet som to måneder gamle, og der var efter artiklen mindst 4-6 mus i hver gruppe. Ifølge materiale og metodebeskrivelsen blev musene fire dage efter behandlingen med 6-AN aflivet og fikseret ved perfusion.

Efter det oplyste leverede Lektoren til Indklagede fem mus med osteopetrose, (M-CSF $-/-$), som alle blev behandlet med 6-AN, og som alle blev perfusionsfikseret. Lektoren har desuden oplyst, at hun ikke har udleveret $+/-$ eller $+/+$ kontrolmus eller hoveder fra $-/-$ mus til Indklagede, og at der ikke foregik 6-AN behandling af $+/-$ og $+/+$ mus.

Ved UVVU's besigtigelse af materiale på universitetet fandtes dokumentation for eksistensen af fem 6-AN behandlede $-/-$ -mus.

UVVU vurderede, at beskrivelsen af de anvendte grupper af mus i artiklen i det internationale tidsskrift er usædvanligt upræcis, og at dele af beskrivelsen ikke kan være korrekt. I materiale og metodeafsnittet var der således beskrevet 6 grupper af mus med 3 forskellige typer af genetisk baggrund ($-/-$, $+/-$ og $+/+$) med mindst 4-6 mus i hver gruppe. Da $+/-$ mus og $+/+$ ikke kan skelnes fra hinanden, ville det være umuligt at etablere en gruppe af to måneder gamle M-CSF $+/-$ mus, som det var beskrevet i artiklens materiale og metodeafsnit. Da avlsparrene var ældre end de to måneder, der var angivet som alder for de i artiklen anvendte mus, kunne de heller ikke have været benyttet.

Der skulle efter artiklens angivelser indgå mindst 8-12 $-/-$ -mus i undersøgelserne. UVVU fandt på baggrund af besigtigelsen på Panum Institut og de oplysninger, som i øvrigt forelå i sagen, ikke dokumentation for mere end 5 $-/-$ -mus, dvs. der manglede dokumentation for de sidste 3-7 $-/-$ mus. UVVU lagde herefter til grund, at ikke alle de i artiklen beskrevne mus faktisk har foreligget. Specielt kunne et bestemt antal (4-6) $+/-$ mus med alderen to måneder med sikkerhed ikke indgå, da disse mus ikke kunne identificeres.

Da Indklagede således i artiklen har givet vildledende og urigtige oplysninger både om det materiale, der er indgået i undersøgelsen, om typen af de i undersøgelsen indgåede grupper af mus og om den efterfølgende sammenlægning af grupper, blev forholdet karakteriseret som et alvorligt brud på god videnskabelig praksis. Udvalget fandt, at Indklagede har handlet forsætligt ved af rapporteringen af sine forskningsmæssige resultater, og at forholdet var videnskabeligt uredeligt.

3.4 Sagsnr. 9/2010 (10-097095)

Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed for sundhedsvidenskabelig forskning

Tema: Forfalskning og fabrikering af data

Klagerne indgav i 2010 en klage over nogle forskere til UVVU med påstand om videnskabelig uredelighed i en ph.d.-afhandling og en videnskabelig artikel. Klagerne påstod, at undersøgelsen i de pågældende videnskabelige arbejder beror på et forsætligt forfalsket og fabrikeret spørgeskema, hvorfor hele undersøgelsen, dens resultater og konklusioner er falske og at der hermed er fabrikeret data.

Klagen gik nærmere på, at der var udeladt væsentlige spørgsmål i spørgeskemaet, og at testene var blevet fejlagtigt oversat ved oversættelsen til dansk. Herudover gjorde klagerne gældende, at der i det anvendte forskningsdesign og de anvendte metoder var foretaget forfalskning og fabrikering af lægediagnoser i undersøgelsen.

UVVU vurderede, at undersøgelsen, herunder procedurerne for oversættelse af spørgeskemaet, var foretaget i overensstemmelse med god videnskabelig praksis, og at der derfor ikke var belæg for at antage, at der skulle være fabrikeret data. Udvalget fandt heller ikke belæg for, at der skulle være foretaget forfalskning eller fabrikering ved det anvendte forskningsdesign eller de anvendte metoder.

UVVU konkluderede derfor, at de indklagede forskere ikke havde handlet videnskabeligt uredeligt.

3.5 Sagsnr. 10/2010 (10-094719)

Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed for sundhedsvidenskabelig forskning

Tema: Manglende redegørelse for data og fejlagtig angivelse af forfatterskab

UVVU modtog i 2010 en klage over en forsker med påstand om videnskabelig uredelighed i forbindelse med redegørelse for nogle data i én artikel og forskerens angivelse af arbejdssted i offentligt tilgængelige CV'er og nogle videnskabelige artikler.

UVVU vurderede, at der var redegjort tilstrækkeligt for data i den pågældende artikel, og at disse data berettigede artiklens konklusioner.

UVVU slog indledningsvist fast, at udvalgene ikke kunne behandle oplysningerne i CV'erne, da sådanne ikke kan betragtes som videnskabelige produkter og derfor falder udenfor UVVU's kompetenceområde. I forhold til angivelsen af tilhørsforhold i de videnskabelige artikler vurderede UVVU, at der ikke var grundlag for at statuere videnskabelig uredelighed, da forskere ofte flytter mellem institutioner, og det derfor kan være vanskeligt præcist at fastslå, hvilken institution forskeren var tilknyttet på tidspunktet, hvor forskningen blev udført. UVVU bemærkede hertil, at spørgsmålet om tilhørsforhold i den konkrete sag var af mindre betydning, da den indklagede ikke var 'principal investigator' på de pågældende videnskabelige arbejder.

UVVU konkluderede derfor, at den indklagede ikke havde handlet videnskabeligt uredeligt.

3.6 Sagsnr. 1/2011 (11-118081)

Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed for sundhedsvidenskabelig forskning

Tema: Uretmæssig angivelse af forfatterrolle

I oktober 2011 sendte en forsker (Klager) en klage til UVVU med påstand om videnskabelig uredelighed foretaget af én af Klagers tidligere samarbejdspartnere (Indklagede).

Sagen drejede sig om, at Klager var blevet angivet som medforfatter på to kongresabstracts indsendt forud for to internationale videnskabelige kongresser i 2006 henholdsvis i Lausanne, Schweiz og Wien, Østrig, ligesom abstracts skulle være blevet præsenteret ved møder på Københavns Universitet.

Efterfølgende blev de pågældende kongresabstracts omsat til i hvert fald en videnskabelig artikel, som blev antaget i et videnskabeligt tidsskrift. På denne artikel var Klager imidlertid ikke anført som medforfatter.

Indklagede var anført som sidsteforfatter på både de pågældende kongresabstracts og den endelige artikel, og førsteforfatteren og de øvrige medforfattere (på nær Klager) på de nævnte abstracts var ansat ved eller havde tilknytning til Indklagedes laboratorium.

Klager påstod, at Indklagede havde handlet videnskabeligt uredeligt, idet Klager gjorde gældende, at hun uretmæssigt var blevet anført som medforfatter på de pågældende kongresabstracts, hvilket hun hverken var blevet oplyst om eller havde accepteret, ligesom hun ikke havde kendskab til samtlige forsøg omtalt i de pågældende abstracts.

Indklagede påstod sig renset for påstanden om videnskabelig uredelighed. Indklagede gjorde følgende hovedanbringender gældende,

1. at UVVU ikke havde kompetence til at behandle sagen, da et kongresabstract ikke er et videnskabeligt produkt,
2. at Klagers medforfatterskab ikke var uberettiget, idet klager af førsteforfatteren på de pågældende kongresabstracts blev informeret om medforfatterskabet, og at medforfatterskabet var berettiget som følge af Klagers kendskab til og engagement i projektet,
3. at Klagers påstand om uretmæssigt forfatterskab på de pågældende kongresabstracts under alle omstændigheder lå under bagatelgrænsen for videnskabelig uredelighed, og
4. at det alene var førsteforfatteren - og ikke Indklagede som sidsteforfatter - der var ansvarlig for de pågældende abstracts.

I forbindelse med sagens behandling blev der ikke for UVVU fremlagt abstracts fra møderne på Københavns Universitet. Udvalget forholdt sig derfor alene til, hvorvidt angivelsen af Klager som medforfatter på de to kongresabstracts var udtryk for videnskabelig uredelighed.

UVVU fandt, at de to kongresabstracts måtte betegnes som videnskabelige produkter, og at de to abstracts var afgivet af Indklagede som sidsteforfatter, eller i hvert fald med Indklagedes vidende, hvorefter UVVU havde kompetence til at behandle sagen.

UVVU fandt det ikke dokumenteret, at Klager havde fået oplysning om eller havde accepteret sit medforfatterskab på de pågældende kongresabstracts.

UVVU konstaterede, at som følge af den gældende pladsbegrænsning på 200 – 300 ord, er metoden i de to kongresabstracts naturligt meget kort beskrevet. Det er således ikke muligt at afgøre validiteten af de fremlagte data. Der er eksempelvis ikke redegjort for antallet af eksperimenter, fx hvor mange rotter der egentlig blev anvendt ved forsøgene, og hvad usikkerheden dermed har været på de angivne resultater. De to kongresabstracts præsenterede således præliminære observationer i modsætning til en færdig videnskabelig artikel, hvor alle metodologiske detaljer, der ligger til grund for resultaterne, præsenteres.

UVVU lagde til grund, at Klager havde været deltager i projektet, og at en deltager i et projekt normalt ikke har adgang til samtlige delforsøg i projektet. Indsendelse af kongresabstract sker endvidere ofte i sidste øjeblik op til kongressens deadline for modtagelse af abstracts, og processen beror normalt på et tillidsforhold forfattergruppen imellem. I modsætning til en færdig artikel udfærdiges der desuden ikke forfatterskabserklæringer ved kongresabstracts.

Som følge af ovenstående fandt UVVU ikke, at der var sket et alvorligt brud på god videnskabelig praksis, jf. UVVU-bekendtgørelsens § 2, nr. 6, ved at Klager var blevet anført som med-

forfatter på de pågældende abstracts, heller ikke selv om det blev lagt til grund, at Klager ikke havde fået oplysning om eller havde accepteret medforfatterskabet.

Allerede som følge af, at UVVU ikke fandt, at forholdet var et alvorligt brud på god videnskabelig praksis, havde Indklagede ikke handlet videnskabeligt uredeligt.

3.7 Sagsnr. 2/2011 (11-106220)

Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed for sundhedsvidenskabelig forskning

Tema: Interessekonflikt og manglende 'acknowledgement'

I marts 2011 sendte en forsker (Klager) en klage til UVVU med påstand om, at to andre forskere (Indklagede 1 og 2) skulle have handlet videnskabeligt uredeligt under udarbejdelse og afrapportering af forskningsresultater i en artikel i et videnskabeligt tidsskrift.

Klager gjorde følgende hovedanbringender gældende:

5. at Indklagede 1 og 2 har afgivet mangelfulde oplysninger om mulige interessekonflikter i forbindelse med et samarbejde med en privat virksomhed,
6. at Klager ikke var anført under acknowledgement i den pågældende artikel, selvom han i væsentlig grad havde foretaget den skabende proces i undersøgelsens planlægningsfase, og at Indklagede 1 og 2 burde have haft sikret sig, at Klager fik forelagt manuskriptet til gennemlæsning og evt. korrektion inden manuskriptet blev indsendt til tidsskriftet, og
7. at det ikke var korrekt, når det af "Authorship contribution" i artiklen fremgik, at Indklagede 2 havde designet undersøgelsen ("designed study"), og at Indklagede 2 ikke var berettiget til medforfatterskab til artiklen.

Ad 1 - Interessekonflikt

Klager gjorde gældende, at Indklagede 1 og 2 burde have oplyst tidsskriftet om den samarbejdsaftale, der var indgået mellem Indklagedes offentlige arbejdsgiver og en privat virksomhed med en gensidig markedsføringsforpligtigelse. Dette uanset at Indklagede 1 og 2's markedsføring på en regionsvegne skulle ske vederlagsfrit.

Klager anførte endvidere, at det udstyr, som benyttes i undersøgelsen er udviklet i samarbejde mellem den private virksomhed og den Indklagede 1 og 2's arbejdsgiver, og ifølge Klager er det nyudviklede udstyr kliniske og tekniske kvaliteter en væsentlig faktor for undersøgelsens resultater.

Indklagede 1 og 2 gjorde begge gældende, at de ikke havde modtaget honorar fra den private virksomhed. Ifølge Indklagede 1 og 2 indebar den indgåede samarbejdsaftale således, at Indklagede 1 og 2 af deres offentlige arbejdsgiver blev udpeget til vederlagsfrit at påtage sig denne rolle på regionens vegne.

Det var udvalgets opfattelse, at der kun skal oplyses om potentielle interessekonflikter i en sundhedsvidenskabelig artikel, hvis det kan have betydning for vurdering af artiklens data, men at dette ikke er tilfældet i nærværende sag.

Udvalget fandt, at Indklagede 1 og 2's tilknytning til den private virksomhed ikke var af en økonomisk karakter, som kan medføre risiko for en interessekonflikt. En markedsføringsforpligtigheden for Indklagede 1 og 2 medførte således ikke i sig selv, at der opstår en interessekonflikt.

Sammenfattende var det således udvalgets vurdering, at Klager ikke har dokumenteret, at Indklagede 1 og 2's tilknytning til den private virksomhed medfører en interessekonflikt, som burde have været nævnt i artiklen.

Ad 2 – Klager ikke anført som medforfatter eller anført i artiklens afsnit om acknowledgement

Klager gjorde gældende, at han i væsentligt omfang havde bidraget med den kreative planlægning af undersøgelsens opstart, og at Indklagede 1 og 2 på denne baggrund burde have givet Klager et tilbud om at blive nævnt i acknowledgement i artiklen.

Ifølge Klager burde Indklagede 1 og 2 endvidere have sikret sig, at Klager fik tilbud om adgang til data og gennemlæsning af manuskriptet inden indsendelse til tidsskriftet.

Indklagede 1 og 2 anførte begge, at Klager ikke havde bidraget i tilstrækkeligt omfang til indholdet i den endelige artikel til at blive anført som medforfatter eller i artiklens afsnit om acknowledgement.

Udvalget konstaterede, at der ikke var enighed mellem parterne om Klagers bidrag til den endelige artikel. Der synes dog at være enighed mellem parterne om, at Klager deltog i den indledende planlægning af forskningsprojektet.

Selv om Klagers deltagelse i den indledende planlægning af forskningsprojektet efter udvalgets vurdering burde have været nævnt i artiklen under acknowledgement, fandt udvalget ikke, at den manglende anførsel heraf i sig selv udgør et alvorligt brud på god videnskabelig praksis.

Ad 3 - Indklagede 2's medforfatterskab og design af undersøgelsen

Klager anførte, at Indklagede 2 ikke havde været involveret i planlægningen af undersøgelsen, og at det derfor ikke var korrekt, når det i artiklen står anført, at Indklagede 2 havde deltaget i design af undersøgelsen ("designed study"). Klager gjorde endvidere gældende, at Indklagede 2 ikke var berettiget til et medforfatterskab til artiklen.

Indklagede 2 anførte hertil, at medforfatterskabet til artiklen er berettiget, ligesom det er berettiget, at det i artiklen er anført, at Indklagede 2 har deltaget i design af undersøgelsen ("designed study"), idet Indklagede 2 har deltaget i hele forløbet af studiet og været en betydelig og væsentlig faktor for, at det har været muligt at gennemføre dette.

Udvalget bemærkede, at blot fordi Indklagede 2 ikke var involveret ved påbegyndelsen af studiet, kunne Indklagede 2 have haft en så væsentlig indflydelse på studiet og artiklen, at Indklagede 2 havde ret til at blive anført som medforfatter.

På baggrund af sagens dokumenter fandt udvalget det ikke dokumenteret, at Indklagede 2 ikke skulle have ret til at blive anført som medforfatter på den pågældende artikel. Udvalget fandt det endvidere ikke dokumenteret, at det skulle være uberettiget, at det i artiklen står anført, at Indklagede 2 har deltaget i design af undersøgelsen.

Sammenfatning

Sammenfattende fandt udvalget således, at Indklagede 1 og Indklagede 2 ikke havde handlet videnskabeligt uredeligt under udarbejdelse og afrapportering af forskningsresultater i den videnskabelige artikel.

3.8 Sagsnr. 1/2012 (12-124137)

Formandsafgørelse uden realitetsbehandling i udvalg (sundhedsvidenskab)

Tema: Renselse for anklager om videnskabelig uredelighed

I januar 2012 indgav Klager en anmodning om rensselse til Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed (UVVU).

Det fremgik bl.a. af anmodningen, at sagen drejede sig om forløbet omkring Klagers ph.d.-afhandling. Klager anførte bl.a., at hun havde valgt at trække sin ph.d.-afhandling tilbage fra bedømmelse, idet ph.d.-skolen ikke havde truffet afgørelse fire måneder efter indlevering og nægtet hende en ny hovedvejleder. Hun anførte endvidere, at da hun skulle kunne bevise, at hendes data var reelle og valide for at kunne få sin ph.d.-afhandling accepteret og bedømt ved et andet universitet, så hun ingen anden udvej end at forsøge at rejse en sag ved UVVU for at blive renset for de anførte angivelige anklager om fabrikering og forfalskning af data.

Det fremgik af sagens oplysninger, at der efter indlevering af Klager ph.d.-afhandling opstod en konflikt mellem Klagers hovedvejleder (vejledere) og Klager, og at denne primært vedrørte udlevering af data (og efterfølgende gennemgang af data), der var indsamlet i relation til Klagers afhandling.

Det fremgik endvidere, at hovedvejlederen – efter udleveringen af de nævnte data – rejste nogle spørgsmål til datamaterialet, at hovedvejlederen tillige ønskede at få adgang til den samlede database vedrørende ph.d.-afhandlingen, at der blev forsøgt afholdt møde mellem dem med henblik på adgang til database, gennemgang af data og afklaring af spørgsmål, men at mødet ikke blev afholdt, bl.a. idet parterne ikke var enige om præmisserne for mødet.

Ud fra sagens oplysninger, herunder at det omtalte møde mellem Klager og vejledere ikke fandt sted, lagde formanden for UVVU til grund, at datamaterialet ikke var blevet gennemgået, og at de stillede spørgsmål ikke var blevet afklaret. På den baggrund var det formandens vurdering, at de udtalelser, der i forløbet var fremkommet om Klagers data, ikke kunne fortolkes som anklager om fabrikering og forfalskning af data. Formanden anså sagen som udslag af samarbejdsvanskeligheder og misforståelser mellem Klager og dennes vejledere, men at der ikke var tale om beskyldninger om videnskabelig uredelighed.

Sammenfattende var det formandens konklusion, at der ikke på det foreliggende grundlag sås at foreligge påstande om, at Klager havde handlet videnskabeligt uredeligt, jf. bekendtgørelsens § 4, 2. pkt. UVVU kunne derfor ikke tage klagen under behandling.

På den baggrund afviste formanden med henvisning til bekendtgørelsens § 4, stk. 2, nr. 1, at behandle anmodningen om rensselse, fordi den ikke fandtes at være omfattet af UVVU's kompetence.

3.9 Sagsnr. 2/2012 (12-128239)

Formandsafgørelse uden realitetsbehandling i udvalg (kultur- og samfundsvidenskab)

Team: uberettiget brug af fortælling i bog

I marts 2012 indgav Klager en klage til Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed (UVVU) med spørgsmål om den videnskabelige redelighed i Indklagedes brug af Klagers fortælling i en bog.

Formanden for UVVU lagde til grund, at påstanden i sagen var, at Indklagedes gengivelse af Klagers fortælling i bogen var et brud på god videnskabelig praksis, og at begrundelsen herfor var, at Indklagede ikke kontrollerede sin egen forståelse/fortolkning af fortællingen, inden han offentliggjorde den. Formanden lagde endvidere til grund, at Indklagede var af den opfattelse, at han havde gengivet Klagers fortælling korrekt, og at det var sket på baggrund af en nedskrivning ”lige efter”, at Klager havde fortalt den.

Formanden fandt, at der således forelå modstridende oplysninger om faktuelle omstændigheder af betydning for bedømmelsen af, om der objektivt var sket en urigtig gengivelse af Klagers fortælling, og endvidere at Indklagedes oplysning om, at han havde baseret sin gengivelse af fortællingen på et notat, der var sket ”lige efter”, var en omstændighed, som ikke lader sig efterprøve.

Formanden fandt, at det ikke ville være muligt at konkludere, at der var sket et alvorligt brud på god videnskabelig praksis begået forsætligt eller ved grov uagtsomhed.

Formanden afviste på den baggrund med henvisning til bekendtgørelsen om UVVU § 4, stk. 2, nr. 2, at behandle klagen, idet sagen ansås for åbenbart grundløs.

3.10 Sagsnr. 3/2012 (12-129223)

Formandsafgørelse uden realitetsbehandling i udvalg (natur-, teknologi- og produktionsvidenskab)

Tema: Videnskabeligt produkt

I april 2012 indgav et kraftværk (Klager) en klage til Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed (UVVU) med påstand om videnskabelig uredelighed i en pressemeddelelse fra en forskningsinstitution og i to TV-udtalelser fremsat af en seniorforsker ved pågældende institution. Sagen drejede sig om en undersøgelse af nogle åls færden gennem et dansk vandløb, der efterfølgende førte til en videnskabelig artikel med Indklagede som forfatter. Klagen gik på at der var uoverensstemmelse mellem undersøgelsen og den videnskabelige artikels resultater og pressemeddelelsen og de to TV-udtalelser. Da UVVU alene behandler klager over navngivne personer, rettede Klager sin klage mod seniorforskeren (Indklagede).

Klager fremsatte under sagen påstand om, at Indklagede havde foretaget en uoplyst og ensidig eller forvredet fortolkning af egne resultater og konklusioner, idet pressemeddelelsen og TV-udtalelserne ifølge Klager var i modstrid med undersøgelsen og den videnskabelige artikel.

Formanden for UVVU afviste med henvisning til bekendtgørelsen om UVVU § 4, stk. 2, nr. 1, at behandle den del af klagen, der vedrørte pressemeddelelsen, da formanden fandt, at pressemeddelelsen ikke var afgivet af Indklagede, og derfor var denne del af klagen ikke omfattet af UVVU's kompetenceområde, jf. bekendtgørelsen om UVVU § 6, stk. 1.

Formanden for UVVU afviste endvidere med henvisning til bekendtgørelsen om UVVU § 4, stk. 2, nr. 1, at behandle den del af klagen, der vedrører TV-udtalelserne, da disse udtalelser ikke kan betragtes som et skriftligt videnskabeligt produkt, jf. UVVU bekendtgørelsens § 6, stk. 1.

Formanden for UVVU konkluderede på denne baggrund, at sagen skulle afvises uden optagelse til behandling i et udvalg.

3.11 Sagsnr. 4/2012 (12-130612)

Formandsafgørelse uden realitetsbehandling i udvalg (sundhedsvidenskab)

Tema: Kvaliteten af videnskabelig dokumentation

I juni 2012 indgav Klager en klage til Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed (UVVU) over Indklagede.

Formanden for UVVU lagde til grund, at Klager ville have UVVU til at tage stilling til kvaliteten af den videnskabelige dokumentation i tre vedhæftede rapporter, der efter det oplyste var udarbejdet af Indklagede, idet Klager mente, at der i rapporterne var anvendt et falsk videnskabeligt grundlag til at underbygge hypoteser, konklusioner og anbefalinger.

På den baggrund fandt formanden, at klagen angik videnskabelige teories holdbarhed, og at den vedrørte forskningskvaliteten af et videnskabeligt produkt, som i henhold bekendtgørelsen om UVVU § 3, falder uden for UVVU's kompetenceområde.

Formanden afviste på den baggrund med henvisning til bekendtgørelsen om UVVU § 4, stk. 2, nr. 1, at behandle klagen, idet sagen faldt udenfor udvalgenes kompetence. Formanden bemærkede endvidere, at han ikke derved havde taget stilling til, om de pågældende rapporter udgjorde et videnskabeligt produkt.

4. Sager behandlet i 2013

Der blev indbragt fem sager i 2013. Derudover har udvalgene arbejdet videre med én sag, som blev indbragt i 2010, fire sager, som blev indbragt i 2011, og 2 sager, som blev indbragt i 2012. I 2013 traf UVVU afgørelse i seks sager, herunder sagen indbragt i 2010 og de fire sager indbragt i 2011.

4.1 Sagsnr. 11/2010 (13/015049)

Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed for natur-, teknologi- og produktionsvidenskabelig forskning

Tema: Metode til kemisk analyse m.v.

UVVU modtog i 2010 en anmodning om at genoptage en tidligere afgørelse fra 2008.

UVVU vurderede indledningsvist, at der måtte være tale om en ny klage, da henvendelsen ikke vedrørte samme artikel som afgørelsen fra 2008. UVVU anmodede derfor klager om at præcisere klagen, hvilket klager gjorde i 2012.

Klagen angik et patent, tre artikler og et erratum, hvori klager påstod, at der var sket videnskabelig uredelighed i en række tilfælde, navnlig i forbindelse med den metode til kemisk analyse, som var blevet anvendt i de pågældende arbejder.

UVVU fandt, at en række af påstandene i klagen vedrørte videnskabelige teoriers holdbarhed eller sandhed eller forskningen kvalitet, hvorfor disse påstande ikke var omfattet af UVVU's kompetenceområde. UVVU fandt endvidere, at en del af klagen var åbenbart grundløs.

UVVU afviste derfor klagen fra yderligere behandling.

4.2 Sagsnr. 3/2011 (13/021368)

Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed for kultur- og samfundsvidenskabelig forskning

Tema: Uretmæssig angivelse af forfatterrolle og vildledende reference til data

Indklagede publicerede i 2011 en artikel, der omhandler Indklagedes forudsigelser om, hvad der sker med moderne underfertile høj-IQ vestlige populationer, når såkaldt "Internal Relaxation of Darwinian Selection" (IRDS) (kendetegnet ved lave fødselsrater for høj-intelligente og en befolkningsprofil med flest ældre) bliver kombineret med såkaldt "External Relaxation of Darwinian Selection" (ERDS) (i form af superfertile lav-IQ ikke-vestlige indvandrere) og fører til såkaldt "Double Relaxation of Darwinian Selection" (DRDS). Baseret på en demografisk analyse konkluderer artiklen, at et fald i genotypisk IQ på grund af DRDS vil ødelægge den økonomiske

og sociale infrastruktur, som er nødvendig for at opretholde et højt uddannelsesniveau, velfærd, demokrati og den vestlige civilisation.

I september 2011 indsendte Klagerne en klage til UVVU med påstand om, at Indklagede havde begået videnskabelig uredelighed i forbindelse med udgivelsen af ovennævnte artikel. Klagerne påstod, at Indklagede bl.a. havde foretaget plagiering, uretmæssig angivelse af forfatterrolle og vildledning og manipulation med data.

Påstanden om plagiering var begrundet med, at artiklen indeholdt dels et metode- og analyseafsnit, og dels nogle figurer, som efter Klagernes opfattelse var identiske med en anden persons (herefter benævnt "X") offentliggjorte metode- og analyseafsnit samt offentliggjorte figurer.

Påstanden om uretmæssig angivelse af forfatterrolle var begrundet med, at væsentlige og substantielle dele af artiklens indhold ikke var udarbejdet af Indklagede men af X, og at X hverken var anført som medforfatter af artiklen eller nævnt i "acknowledgements" med angivelse af hans bidrag til artiklen.

Klagernes påstand om vildledning og manipulation med data var rettet mod, at Indklagede ifølge Klagerne ikke havde anvendt beregningsmodeller, som sædvanligvis anvendes i den demografiske litteratur. Det var Klagernes opfattelse, at Indklagede skjulte, at forudsætningen for den anvendte metode ikke var opfyldt, og at der ikke blev taget forbehold for metodens anvendelse. Herudover gjorde Klagerne gældende, at Indklagede i artiklen havde undladt at inddrage data fra andre kilder, som kunne modsige eller svække Indklagedes konklusioner i artiklen. Klagerne gjorde endvidere gældende, at artiklen indeholdt en kildehenvisning (et link til en FN-hjemmeside), som ikke viste de i artiklen angivne data.

Klagerne fremsatte en række yderligere argumenter vedrørende Indklagedes titel, Indklagedes relationer til det internationale tidsskrift, som havde offentliggjort artiklen, samt artiklens politiske aspekter for at godtgøre, at klagen var omfattet af UVVU's kompetenceområde.

I sin analyse og vurdering af sagen fandt UVVU, at det klart fremgår, at der i forhold til metode og analyseafsnit foreligger to næsten identiske tekster, hvoraf den ene fremstår som udarbejdet af Indklagede og den anden af X. Fordi det ikke entydigt kunne fastslås, hvem der er den oprindelige ophavsmand til den tekst, der optræder næsten identisk i begge publiceringer fandt UVVU, at det ikke på det foreliggende grundlag var dokumenteret, at det var Indklagede, som havde foretaget plagiering af metodeafsnittet fra X. UVVU fandt endvidere, at der var en betydelig lighed mellem figurer i Indklagedes og X's tekster. Det var dog ikke muligt for UVVU at foretage en efterprøvning af Indklagedes figurer, idet der ikke var tilgængelige data til en sådan efterprøvning, og derfor kunne det ikke entydigt fastslås, om figurerne er identiske eller blot nært sammenfaldende som hævdet af Indklagede. UVVU fandt derfor ikke grundlag for entydigt at konkludere, at figurerne i artiklen er plagieret fra X's materiale.

UVVU konkluderede i sagen, at X havde leveret et væsentligt bidrag til artiklens tilblivelse. På denne baggrund fandt et flertal i udvalget (Hans Henrik Edlund, Lene Koch, Signild Vallgård og Henrik Gunst Andersen), at Indklagede ved at fremstå som eneste forfatter til artiklen havde begået et alvorligt brud på god videnskabelig praksis i form af "uretmæssig angivelse af forfatterrolle", jf. bekendtgørelsen om UVVU § 2, nr. 6. Flertallet konkluderede endvidere, at dette brud var sket forsætligt, og at Indklagede således havde begået videnskabelig uredelighed. Et mindretal i udvalget (Caroline Heide-Jørgensen og Michael Møller) fandt, at Indklagedes manglende angivelse af X's bidrag i artiklen ikke kunne karakteriseres som et alvorligt brud på god videnskabelig praksis.

UVVU vurderede, at beregningsmetoden i artiklen til fremskrivning af befolkningsudvikling er en simpel beregningsmodel, bl.a. fordi metoden ikke tager højde for befolkningens alderssammensætning. UVVU fandt ikke grundlag for at fastslå, at anvendelse af en annuitetsanalyse i artiklen automatisk medfører en vildledning af læseren, og UVVU konkluderede, at metodevalget falder indenfor forfatteres råderum i forbindelse med et videnskabeligt arbejde.

UVVU fandt valget af befolkningsmodel tilstrækkeligt oplyst og derfor var der ikke tale om et brud på god videnskabelig praksis.

UVVU fandt ikke grundlag for at konkludere, at Indklagede havde handlet videnskabeligt uredeligt ved at undlade at inddrage data fra andre kilder, som kunne modsige eller svække Indklagedes konklusioner i artiklen.

På baggrund af de foreliggende oplysninger i sagen og den eksterne udtalelse fra professor Lisbeth B. Knudsen, som UVVU indhentede til brug for sagen behandling, vurderede udvalget, at kildehenvisningen til FN-data var vildledende for læseren af artiklen, idet den benyttes til at understøtte data, som ikke fremgår af den kilde, der er henvist til. Udvalget fandt, at dette var et alvorligt brud på god videnskabelig praksis, som må sidestilles med "uoplyst konstruktion af data eller substitution med fiktive data, jf. bekendtgørelsen om UVVU § 2, nr. 1, og at dette brud var begået med grov uagtsomhed fra Indklagedes side. Udvalget fandt således, at Indklagede havde begået videnskabelig uredelighed.

Afgørelsen blev truffet i overensstemmelse med flertallet, og UVVU fandt således ved behandlingen af sagen, at Indklagede i to tilfælde har handlet videnskabeligt uredeligt ved udarbejdelse og rapportering af en videnskabelig artikel. Først ved forsætligt at have foretaget uretmæssig angivelse af forfatterrolle, jf. bekendtgørelsen om UVVU § 2, nr. 6. Dernæst ved groft uagtsomt at angive en vildledende reference på en måde, der må sidestilles med uoplyst konstruktion af data eller substitution med fiktive data, jf. bekendtgørelsen om UVVU § 2, nr. 1.

4.3 Sagsnr. 4/2011 (13/015703)

Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed for sundhedsvidenskabelig forskning

Tema: Selektion af forsøgspersoner, genanvendelse af biopsimateriale, forsøgsprotokol, billedmanipulation, m.v.

UVVU traf afgørelse i sagen i december 2013. UVVU modtog nye oplysninger i sagen vedr. genanvendelse af biopsimateriale i tre af artiklerne omfattet af UVVU's afgørelse. UVVU besluttede derfor at genoptage sagen.

Sagen er blevet endeligt afgjort i 2014. Resumé af sagen fremgår nedenfor under kapitel 5 om sager behandlet i 2014.

4.4 Sagsnr. 5/2011 (13/015547)

Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed for sundhedsvidenskabelig forskning

Tema: Mangler ved metodebeskrivelse og en række andre forhold

I april 2011 indsendte en professor fra et udenlandsk universitet (Klager) en klage til UVVU med påstand om videnskabelig uredelighed i forbindelse med forskning foretaget af fire forskere tilknyttet et dansk forskningscenter (Indklagede 1-4). Klagen omhandlede fire artikler og en ansøgning om forskningsmidler, hvoraf den ene artikel angik Indklagede 1-4, mens de øvrige tre artikler og ansøgningen om forskningsmidler alene angik Indklagede 1. Klagen vedrørte forsk-

ning indenfor det sundhedsfaglige felt og blev derfor behandlet af Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed for sundhedsvidenskabelig forskning (USF).

Klager påstod, at Indklagede 1-4 havde handlet videnskabeligt uredeligt under udarbejdelse og afrapportering af forskningsresultater i artiklerne, idet der bl.a. blev klaget over plagiering af Klagers arbejde, manglende citering af data fra en artikel med Klager som forfatter, uberettigede forfatterskaber, manglende forfatterskab for Klager selv, forkert anvendelse af statistiske metoder og skævvreden præsentation af såvel litteratur som egne resultater.

Indklagede 1-4 gjorde gældende, at der ikke forelå videnskabelig uredelighed i de af Klager påståede tilfælde.

Udvalget fandt under sagen, at der alene forelå et alvorligt brud på god videnskabelig praksis i forbindelse med klagen over statistiske metoder, som kun var rettet mod Indklagede 1. Ved vurderingen af dette klagepunkt kunne udvalget således konstatere, at metodebeskrivelsen i den pågældende artikel led af så væsentlige mangler vedrørende antallet af forsøgspersoner/kontroller, at dette fik konsekvenser for fortolkningen af artiklen.

Indklagede 1 gjorde under sagen gældende, at manglerne vedrørende metodebeskrivelsen i artiklen var opstået som følge af en fejl i redigeringsprocessen. Ifølge Indklagede 1 havde forfatterne af artiklen besluttet at inkludere data fra et andet studie for at supplere data fra hovedstudiet, og ved den endelige indsendelse af manuskriptet var beskrivelsen af forsøgspersonerne i hovedstudiet faldet ud af artiklen på grund af en redigeringsfejl.

Udvalget fandt, at Indklagede 1 havde haft en ledende forfatterrolle i forbindelse med artiklen, særligt i forhold til udvælgelse af forsøgspersoner, og som følge heraf burde have reageret på de manglende oplysninger i metodebeskrivelsen. Udvalget lagde dog vægt på, at manglerne ved metodebeskrivelsen var opstået som følge af en fejl under redigeringsprocessen, hvor forfattere fra flere lande var involveret, og at det efter oplysning fra Indklagede 1 var en anden medforfatter, der udarbejdede det endelige udkast til artiklen og varetog hele korrespondancen med tidskriftet. På denne baggrund konkluderede udvalget, at Indklagede 1 ikke havde handlet groft uagtsomt, og at der derfor ikke var begået videnskabelig uredelighed i forbindelse med dette klagepunkt.

I forhold til de resterende klagepunkter fandt udvalget, at en række af disse ikke var udtryk for alvorlige brud på god videnskabelig praksis, og at flere klagepunkter vedrørte videnskabelig teoris holdbarhed eller forskningens kvalitet, hvilket ikke hører under UVVU's kompetenceområde.

Udvalget fandt således samlet, at Indklagede 1-4 ikke havde handlet videnskabeligt uredeligt i sagen.

4.5 Sagsnr. 6/2011 (13/015519)

Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed for sundhedsvidenskabelig forskning

Tema: Billedmanipulation

I april 2011 indsendte en professor ved et universitet (Klager) to klager til UVVU med påstand om videnskabelig uredelighed over forskning foretaget af en forsker (Indklagede) i fire nærmere anførte artikler. Forskningen i de fire artikler drejede sig om forekomsten af forskellige proteiner og enzymer i muskelvæv og deres regulering under muskelaktivitet. Klager gjorde gældende, at Indklagede ved sin udvælgelse af immunfarvede snit og efterfølgende bearbejdning af figurerne

til artiklerne havde genbrugt de samme snit og de samme figurer til afrapportering af forskellige forskningsresultater.

Klager var selv medforfatter (seniorforfatter) på de fire artikler. Klager blev efter det oplyste på et tidspunkt opmærksom på, at der tilsyneladende var genbrugt figurer i artiklerne og valgte at indberette artiklerne til UVVU. Klager redegjorde i den forbindelse nærmere for, hvorledes hun mente, at genbruget var sket – herunder hvilke figurer der gik igen i de nævnte artikler.

Klager anførte, at der var tale om figurer, der var udarbejdet af Indklagede, og som illustrerede resultater fra den del af projekterne, som Indklagede havde ansvaret for. Klager anførte endvidere, at Indklagede selvstændigt havde forestået optimering af antistoffer, farvninger, fotografering samt udvælgelse af billeder og fremstilling af figurer til tidsskrifterne. Endvidere havde Indklagede ifølge Klager forestået metodebeskrivelse for immunohistokemien samt figurtekster.

Indklagede påstod sig rensset for påstanden om videnskabelig uredelighed. Indklagede bestred bl.a., at hun alene havde varetaget farvninger og udvælgelsen af snit og fotos til artiklerne.

Indklagede anførte vedrørende samarbejdet med Klager bl.a., at det hele skulle gå meget hurtigt, hvorfor der nemmere kunne ske fejl mv., ligesom ingen brugte tid på at eftertjekke detaljer, inden artiklerne blev indsendt til tidsskrifterne. Indklagede anførte endvidere, at der ingen tvivl er om, at der i forbindelse med samarbejdet mellem Klager og Indklagede er sket nogle fejl, men at hun aldrig har lavet bevidste eller overlagte fejl, endsige lavet bevidst eller overlagt svindel. Indklagede anførte i den forbindelse tillige, at der ud over Klager og Indklagede også var en række andre personer, der var forfattere på de nævnte artikler, og at disse – ligesom Klager og Indklagede – burde have opdaget fejlene.

Vedrørende de to artikler i den første klage konstaterede UVVU, at der var sket genbrug af figurer.

Vedrørende de to artikler i den anden klage konstaterede UVVU, at der var tale om de samme snit, idet der forekom identiske vævsstrukturer og samme artefakter. UVVU lagde endvidere til grund, at figurerne kun kunne være frembragt ved bevidst manipulation med ændring af udsnit og farve.

UVVU konkluderede, at der i begge klager var tale om uoplyst konstruktion af data eller substitution med fiktive data, jf. bekendtgørelsen om UVVU § 2, nr. 1, og at dette var et alvorligt brud på god videnskabelig praksis. UVVU fandt, at den konstaterede uoplyste konstruktion af data eller substitution med fiktive data på baggrund af de foreliggende oplysninger ikke med sikkerhed kunne henføres til Indklagede. UVVU fandt imidlertid, at Indklagede ved sin rolle som medforfatter med særligt ansvar for billedmaterialet burde have opdaget billedmanipulationen, senest i forbindelse med færdiggørelse af manuskripterne med henblik på indsendelse til de respektive tidsskrifter. Udvalget lagde derfor efter en samlet vurdering til grund, at Indklagede havde handlet i det mindste groft uagtsomt som medforfatter af de fire artikler.

Udvalget konkluderede sammenfattende, at Indklagede havde begået videnskabelig uredelighed som defineret i UVVU-bekendtgørelsens § 2, nr. 1.

Udvalget forholdt sig under sagen alene til den indbragte klage over Indklagede. Udvalget fandt således ikke at have kompetence til af egen drift at udvide klagen til at omfatte andre end Indklagede.

Det var af Klager oplyst, at hun den 4. april 2011 informerede de involverede forfattere, herunder Indklagede, samt relevante tidsskrifter om sagen, at artikel C og artikel B er blevet trukket tilbage af de respektive tidsskrifter, og at de publicerende tidsskrifter af Klager er anmo-

det om at trække artiklerne A og D tilbage. UVVU henstillede til Indklagede at trække også artiklerne A og D tilbage.

4.6 Sagsnr. 1/2013 (13/025168)

Formandsafgørelse uden realitetsbehandling i udvalg (sundhedsvidenskab)

Tema: Videnskabeligt produkt

UVVU modtog i august 2013 en klage med påstand om videnskabelig uredelighed, idet der ifølge klageren i en bog var angivet en forkert person som ophavsmand til nogle artikler.

Formanden for UVVU vurderede, at den pågældende bog ikke kunne karakteriseres som et skriftligt videnskabeligt produkt, hvorfor klagen ikke var omfattet af UVVU's kompetenceområde.

Formanden afviste derfor sagen fra yderligere behandling i udvalgene.

5. Sager behandlet i 2014

Der er på tidspunktet for denne årsberetning blevet indbragt fem sager for UVVU i 2014. Derudover har udvalgene arbejdet videre med den genoptagne sag, som blev indbragt i 2011, tre sager, som blev indbragt i 2012, og fire sager, som blev indbragt i 2013. På tidspunktet for denne årsberetning har UVVU truffet afgørelse i fire sager i 2014, herunder den genoptagne sag, som blev indbragt i 2011, og en af de fire sager, som blev indbragt i 2013.

5.1 Sagsnr. 4/2011 (13/015703)

Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed for sundhedsvidenskabelig forskning

Tema: Selektion af forsøgspersoner, genanvendelse af biopsimateriale, forsøgsprotokol, billedmanipulation, m.v.

I juli 2011 indsendte en professor ved et dansk universitet (Klager) en klage til UVVU med påstand om videnskabelig uredelighed i tolv publicerede artikler (artikel 1-12), alle udført med deltagelse af en forsker (Indklagede) ansat på en dansk forskningsinstitution. Klagen vedrørte forskning indenfor det sundhedsfaglige felt og blev derfor behandlet af Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed for sundhedsvidenskabelig forskning (udvalget).

Klager påstod, at Indklagede havde handlet videnskabeligt uredeligt under udarbejdelse og afrapportering af forskningsaktiviteter i artiklerne, idet der bl.a. var foretaget urigtig beskrivelse af forsøgspersoner, uoplyst anvendelse af samme biopsimateriale og forsøgspersoner, manipulation med billedmateriale, fejlagtig og vildledende præsentation af data, samt en række andre forhold.

Indklagede gjorde gældende, at der ikke forelå videnskabelig uredelighed i de af Klager påståede tilfælde.

Udvalget traf afgørelse i sagen første gang den 18. december 2013. Udvalget fandt ved afgørelsen af 18. december 2013, at der forelå videnskabelig uredelighed i seks af de tolv indklagede artikler (artikel 3, 4, 5, 6, 7 og 12).

I januar og februar 2014 indsendte Indklagede og to medforfattere til artikel 6, 7 og 10 nye oplysninger til udvalget, idet Indklagede og de to medforfattere anførte, at udvalget havde misforstået faktum vedrørende artikel 6, 7 og 10 i afgørelsen af 18. december 2013. De to medforfattere indsendte til støtte herfor nyt materiale til udvalget. På baggrund af de nye oplysninger og efter anmodning fra Indklagede genoptog udvalget sagen i februar 2014.

Ved afgørelsen efter genoptagelsen af sagen fandt udvalget, at der i modsætning til den tidligere afgørelse af 18. december 2013 ikke forelå videnskabelig uredelighed i artikel 6 og 7 i form af uoplyst selektion af forsøgspersoner, samt at der ikke forelå videnskabelig uredelighed i

artikel 4 i form af manglende oplysninger om, at visse målinger alene blev udført på en udvalgt del af forsøgspopulationen.

Udvalget fandt ved afgørelsen efter genoptagelse af sagen, at der fortsat forelå videnskabelig uredelighed i følgende fire tilfælde:

1. manglende oplysninger i artikel 4 og 5, om at biopsimaterialet stammede fra de samme forsøgspersoner, som indgår i artikel 1 og i en anden artikel med Indklagede som forfatter, da læseren herved blev forholdt viden om, at resultater baseret på samme forsøgspersoner blev anvendt til at understøtte konklusionerne i artikel 4 og 5;
2. manglende oplysninger i artikel 3 og 5 om, at biopsimaterialet stammede fra tidligere studier med flere forsøgspersoner end det antal, der indgik i artikel 3 og 5, da læseren herved blev forholdt viden om, at der var foretaget en selektion af forsøgspersoner;
3. manglende oplysninger i artikel 12 om, at 8 forsøgspersoner stammede fra et tidligere studie (anvendt i artikel 8) og således havde udført en anden forsøgsprotokol end den, der blev beskrevet i artikel 12's metodeafsnit;
4. manipulation af billedmateriale i artikel 4.

Vedrørende anvendelse af biopsimateriale fra tidligere studier, som også er indgået i andre artikler, konstaterede udvalget, at der ikke foreligger en entydig praksis for, at der generelt oplyses eksplicit om forsøgsmateriales oprindelse, herunder tidligere anvendelse i andre artikler. Udvalget fastslog dog, at de konkrete omstændigheder vedrørende en given artikel kan medføre, at der efter god videnskabelig praksis skal oplyses eksplicit om forsøgsmaterialets oprindelse i den pågældende artikel.

Ad 1

Udvalget fandt, at de manglende oplysninger i artikel 4 og 5 om, at biopsimaterialet stammede fra de samme forsøgspersoner, som indgik i tidligere studier, var udtryk for et alvorligt brud på god videnskabelig praksis, idet der for at understøtte konklusionerne i artikel 4 og 5 i diskussionsafsnittet refereres til resultater fra tidligere artikler (artikel 1 og en anden artikel med Indklagede som forfatter) baseret på samme forsøgsmateriale, uden at læseren oplyses om, at det er det samme forsøgsmateriale, der ligger til grund for artiklerne. Læseren forholdes derved oplysninger om resultaternes indbyrdes afhængighed i de forskellige artikler.

Udvalget konkluderede, at Indklagede har handlet forsætligt vedrørende disse manglende oplysninger, idet Indklagede under sagen har oplyst, at Indklagede ikke mener, at der i de pågældende tilfælde skal gives eksplicit oplysning i hver artikel om, at biopsimaterialet stammer fra et tidligere studie. Indklagede har endvidere i forbindelse med genoptagelse af sagen anført, at den pågældende praksis med ikke at oplyse om forsøgsmaterialets oprindelse er valgt bevidst.

Ad 2

Udvalget fandt, at de manglende oplysninger i artikel 3 og 5 om, at biopsimaterialet stammede fra tidligere studier, var udtryk for et alvorligt brud på god videnskabelig praksis, idet der i artikel 3 og 5 (exercise-studiet) alene er inkluderet 11 forsøgspersoner ud af en oprindelig forsøgspopulation på 18 forsøgspersoner, og i artikel 5 (infusions-studiet) alene er inkluderet 12 for-

søgspersoner ud af en oprindelig forsøgspopulation på 18 forsøgspersoner, uden at læseren oplyses om, at en selektion af forsøgspersoner har fundet sted.

Udvalget konkluderede, at Indklagede har handlet forsætligt vedrørende disse manglende oplysninger, idet Indklagede under sagen har oplyst, at Indklagede ikke mener, at der i de pågældende tilfælde skal gives eksplicit oplysning i hver artikel om, at biopsimaterialet stammer fra et tidligere studie. Indklagede har endvidere i forbindelse med genoptagelse af sagen anført, at den pågældende praksis med ikke at oplyse om forsøgsmaterialets oprindelse er valgt bevidst.

Ad 3

Udvalget fandt, at det udgjorde et alvorligt brud på god videnskabelig praksis, at der i artikel 12 ikke var givet oplysninger om forsøgsmaterialets oprindelse, da det således ikke fremgik af artiklen, at en gruppe forsøgspersoner stammede fra et tidligere studie (anvendt i artikel 8) og havde udført en anden forsøgsprotokol end den, der var beskrevet i artikel 12's metodeafsnit.

Udvalget konkluderede, at Indklagede har handlet groft uagtsomt vedrørende dette forhold, idet Indklagede var ledende forfatter af artikel 12 og havde særligt kendskab til de pågældende forsøgspersoner, som også indgik i studiet fra en anden artikel med Indklagede som sidsteforfatter (artikel 8). Indklagede burde således i kraft af sin rolle i forbindelse med udarbejdelse af manuskriptet til artikel 12 have reageret på de mangelfulde oplysninger om forsøgspersoner i artiklen.

Ad 4

Udvalget fandt, at der i fire artikler (artikel 1, 3, 4 og 5) forelå manipulation med billedmateriale, hvilket udvalget med henvisning til en anden afgørelse vedrørende samme forhold i samme artikler, har fundet er udtryk for et alvorligt brud på god videnskabelig praksis. I de pågældende artikler er der således anvendt samme snit til at illustrere forskellige proteiner, hvilket er søgt sløret ved ændringer i farvetoner og rokering af billederne.

Udvalget fastslog indledningsvis, at alle forfattere af en videnskabelig artikel har et medansvar for artiklens samlede indhold. I den forbindelse var det udvalgets opfattelse, at den ledende forfatter af artiklen har et særligt ansvar for artiklens samlede indhold, herunder et ansvar for at have læst det færdige manuskript grundigt igennem inden indsendelse til et tidsskrift.

Udvalget konkluderede på denne baggrund, at Indklagede har handlet groft uagtsomt i relation til billedmanipulationen i én af de fire artikler, da det fremgik tydeligt af den pågældende figur i artiklen, at denne var blevet manipuleret. Dette burde Indklagede have opdaget og reageret på under hensyn til sin rolle som ledende forfatter af artiklen. Udvalget fandt, at billedmanipulationen i de resterende tre artikler ikke fremstod med samme tydelighed, og Indklagede havde derfor ikke handlet groft uagtsomt i forbindelse med disse tre artikler.

De resterende klagepunkter

I forhold til de resterende klagepunkter fandt udvalget, at en række af disse ikke var udtryk for alvorlige brud på god videnskabelig praksis og dermed ikke kunne betragtes som videnskabelig uredelighed, og at flere klagepunkter vedrørte videnskabelige teories holdbarhed eller forskningens kvalitet, hvilket ikke hører under UVVU's kompetenceområde.

Sammenfatning

Sammenfattende fandt udvalget, at der forelå videnskabelig uredelighed i forbindelse med fire ud af de tolv artikler, som der var klaget over til UVVU. Udvalget konstaterede, at Indklagede

har rettet henvendelse til tidsskrifterne for at få trukket tre af de fire artikler tilbage (artikel 3, 4 og 5). Udvalget valgte derfor ikke at foretage sig yderligere angående disse artikler. I forhold til den resterende artikel (artikel 12) henstillede udvalget, at artiklen enten trækkes tilbage, eller at de mangelfulde oplysninger i artiklen korrigeres i form af et erratum.

5.2 Sagsnr. 2/2013 (13/029800)

Formandsafgørelse uden realitetsbehandling i udvalg (sundhedsvidenskab)

Tema: Videnskabeligt produkt

I oktober 2013 modtog UVVU en klage med påstand om videnskabelig uredelighed i forbindelse med nogle udsagn fremsat i en kronik i et dagblad.

Formanden for UVVU vurderede, at den pågældende kronik ikke kunne karakteriseres som et skriftligt videnskabeligt produkt, hvorfor klagen ikke var omfattet af UVVU's kompetenceområde.

Formanden afviste derfor sagen fra yderligere behandling i udvalgene.

5.3 Sagsnr. 5/2013 (13/025486)

Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed for sundhedsvidenskabelig forskning

Tema: Uretmæssig angivelse af forfatterrolle

I juni 2013 sendte en forsker (Klager) en klage til UVVU med påstand om videnskabelig uredelighed foretaget af én af Klagers tidligere samarbejdspartnere (Indklagede). Sagen drejede sig om, at Indklagede havde indsendt et erratum til en artikel, som havde både Klager og Indklagede som medforfattere, og at Klager i den forbindelse var blevet anført som medafsender af dette erratum.

Klager påstod, at Indklagede havde handlet videnskabeligt uredeligt, idet Klager gjorde gældende, at hun uretmæssigt var blevet anført som medafsender på det pågældende erratum, hvilket hun hverken var blevet oplyst om eller havde accepteret.

Indklagede påstod sig renset for påstanden om videnskabelig uredelighed. Indklagede gjorde følgende hovedanbringender gældende:

1. at hun ikke havde fundet det nødvendigt at rette henvendelse til Klager, da Klager ikke havde responderet på tidligere henvendelser,
2. at hun i forbindelse med indsendelse af det pågældende erratum havde gjort redaktionen på det tidsskriftet opmærksom på det manglende samtykke fra Klager til erratum.

Der var i sagen enighed mellem parterne om, at Klager ikke havde givet sit samtykke til at være medafsender på det pågældende erratum.

Sagen blev behandlet af Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed inden for sundhedsvidenskabelig forskning (USF).

USF fandt indledningsvist, at et erratum må betegnes som et videnskabeligt produkt efter UVVU-bekendtgørelsens § 6, stk. 1, hvorfor klagen måtte anses for omfattet af UVVU's kompetenceområde.

USF lagde dernæst på baggrund af oplysningerne i sagen til grund, at Indklagede havde informeret redaktionen på det pågældende tidsskift om det manglende samtykke fra Klager, og at det herefter var redaktionen, som valgte at publicere det pågældende erratum uden at gøre opmærksom på det manglende samtykke fra Klager.

Som følge af ovenstående fandt Udvalget, at Indklagede ikke havde handlet videnskabeligt uredeligt.

5.4 Sagsnr. 4/2014 (14/012313)

Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed for sundhedsvidenskabelig forskning

Tema: Genanvendelse af biopsimateriale

I juni 2014 modtog UVVU en klage med påstand om videnskabelig uredelighed i en artikel af den indklagede forsker.

Klager påstod, at den indklagede forsker i artiklen sammenholdt og understøttede konklusioner fra en anden artikel baseret på samme forsøgsmateriale, uden at læseren blev oplyst om, at de to artikler er baseret på samme forsøgspersoner. Klager gjorde gældende, at dette var udtryk for uoplyst ensidig eller forvredet fortolkning af egne resultater og konklusioner.

UVVU fandt efter en nærmere undersøgelse, at de pågældende artikler indeholdt tilstrækkelige oplysninger om biopsimaterialets anvendelse, idet læseren ved en gennemlæsning af artiklerne kunne se, at de var baseret på samme forsøgspersoner.

UVVU afviste derfor klagen fra yderligere behandling, idet klagen ansås for åbenbart grundløs.

6. Verserende sager

Der er på tidspunktet for denne årsberetning nedenstående ni verserende sager i UVVU, hvoraf fem sager er optaget til realitetsbehandling i udvalget for det pågældende forskningsområde.

6.1 Sagsnr. 5/2012 (13/017306)

UVVU har modtaget en klage over plagiering i forbindelse med en forskers ph.d.-afhandling.

Sagen er under behandling i Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed for natur-, teknologi- og produktionsvidenskabelig forskning.

6.2 Sagsnr. 6/2012 (13/017731)

UVVU har modtaget en klage over en ph.d.-studerende vedrørende en artikel og to manuskripter, som er indgået i den indklagedes ph.d.-forløb.

Sagen er under behandling i Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed for sundhedsvidenskabelig forskning.

6.3 Sagsnr. 7/2012 (13/019482)

UVVU har modtaget en klage over en forskers videnskabelige arbejde i 15 artikler. Klagen er rettet mod en række forhold, herunder dokumentation for forsøg, anvendte metoder, etc.

Sagen er under behandling i Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed for sundhedsvidenskabelig forskning.

6.4 Sagsnr. 3/2013 (13/019939)

UVVU har modtaget en klage over plagiering i forbindelse med en forskers patentansøgning.

Sagen er under behandling i Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed for sundhedsvidenskabelig forskning.

6.5 Sagsnr. 4/2013 (13/010217)

UVVU har modtaget en klage over en række forhold vedrørende en figur i en artikel med den indklagede forsker som forfatter. Klagen er primært rettet mod dokumentation for de forsøg, der ligger til grund for figuren.

Sagen er under behandling i Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed for sundhedsvidenskabelig forskning.

6.6 Sagsnr. 1/2014 (14/003046)

UVVU har modtaget en klage over en række forskeres genbrug af forsøgsmateriale uden oplysning herom i de pågældendes artikler, hvor der som grundlag for klagen henvises til en tidligere afgørelse fra Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed for sundhedsvidenskabelig forskning.

6.7 Sagsnr. 2/2014 (14/016062)

UVVU har modtaget en klage over en række forskeres manglende oplysninger om n-værdier i en række artikler, hvor der som grundlag for klagen henvises til en tidligere afgørelse fra Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed for sundhedsvidenskabelig forskning.

6.8 Sagsnr. 3/2014 (14/008680)

UVVU har modtaget en klage over en forskers ansvar for billedmanipulation i en artikel, hvor der som grundlag for klagen henvises til en verserende sag i Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed for sundhedsvidenskabelig forskning.

6.9 Sagsnr. 5/2014 (14/013828)

UVVU har modtaget en klage over en bedømmelse af en ph.d.-afhandling.

7. Den internationale udvikling

Der arbejdes fortsat i europæisk og internationalt regi med research misconduct og research integrity. Nedenfor følger et lille overblik over udviklingen i perioden for årsberetning, samt en status i de fora, som sekretariatet for UVVU deltager i.

Det må her stadig holdes for øje, at UVVU ikke i sig selv har til opgave at fremme god praksis, idet UVVU's rolle er at behandle konkrete sager om videnskabelig uredelighed.

7.1 EU

Der er et stigende fokus i EU på research integrity, hvilket bl.a. afspejles ved, at det i forbindelse med EU's 8. forskningsrammeprogram (Horizon 2020) er blevet skrevet ind i 'rules of procedure', at der i forbindelse med bevillinger kan stilles krav om overholdelse af 'the principles of research integrity'. Der er også inkluderet en henvisning hertil i H2020 Annotated Model Grant Agreement, hvor der samtidig også henvises til the European Code of Conduct for Research Integrity, som er udstedt af All European Academies og European Science Foundation i 2011.

I Horizon 2020 er der endvidere afsat midler til et europæisk forskningsprojekt vedrørende research integrity.

7.2 European Network of Research Integrity Offices

Sekretariatet for UVVU deltager i dette uformelle netværk for personer fra europæiske lande og organisationer, som arbejder med videnskabelig uredelighed og fremme af integritet i forskning.

Netværket mødes to gange årligt for at diskutere aktuelle problemstillinger og initiativer til fremme af integritet i forskning.

7.3 Science Europe Working Group on Research Integrity

I regi af Science Europe er der nedsat en arbejdsgruppe, der skal se på initiativer vedrørende integritet i forskning. Sekretariatet for UVVU sidder med i arbejdsgruppen.

Arbejdsgruppen er nedsat for en to-årig periode, hvor der lagt en arbejdsplan for gennemførelse af en række aktiviteter vedrørende forskningsintegritet, herunder en undersøgelse af

integritetskendskab og initiativer blandt Science Europe medlemmer, ensartet integritetstræning i Europa, forskeres skifte mellem forskningsinstitutioner, m.m.

7.4 3rd World Conference on Research Integrity

Den 3. verdenskonference om research integrity blev afholdt i Montreal, Canada den 3.-5. maj 2013. Konferencen var en opfølgning på de tidligere verdenskonferencer vedrørende research integrity, herunder research misconduct, responsible conduct of research, education and promotion of research integrity, publication of research, m.m.

Hovedemnerne for konferencen var:

- integrity in cross-national, cross-disciplinary and cross-sector partnerships;
- trust in science including political and media issues, responses to misconduct, and correction of the scientific record;
- emerging challenges in research integrity associated with new technologies and scientific frontiers; and
- fostering research integrity through policies, codes, standards and training

Et af de mest håndgribelige resultater ved konferencen var diskussionen af en såkaldt 'Montreal Statement on Research Integrity in Cross-Boundary Research Collaborations' som opfølgning og tillæg til 'Singapore Statement' fra den 2. verdenskonference. En endelig version af 'Montreal Statement on Research Integrity in Cross-Boundary Research Collaborations' er efterfølgende blevet publiceret.

Se nærmere på http://www.wcri2013.org/overview_e.shtml

Verdenskonferencerne arrangeres alene som en NGO-aktivitet og har derfor ikke noget formelt organisatorisk ophæng.

Den næste verdenskonference vil blive afholdt i Rio de Janeiro, Brasilien i 2015.

8. Medlemmer og suppleanter i UVVU

Nedenfor findes en oversigt over medlemmer og suppleanter i UVVU's tre stående udvalg i perioden for denne årsberetning. Udvalgene har en fælles formand, der er landsdommer.

Tabel 8.1

Formand for Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed

Navn	Titel	Beskikkelsesperiode
Henrik Gunst Andersen	Landsdommer	01.09.2008 – 31.08.2014

Tabel 8.2

Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed for sundhedsvidenskabelig forskning

Nuværende medlemmer		
Navn	Titel	Beskikkelsesperiode
Ole Haagen Nielsen	Professor, overlæge, dr.med.	01.02.2010 – 31.01.2016
Lise Wogensen Bach	Prodekan, professor, dr.med.	01.02.2012 – 31.01.2016
Bente Gammelgaard	Professor	01.02.2012 – 31.01.2016
Ole Steen Nielsen	Prodekan, dr. med., ledende overlæge	01.02.2012 – 31.01.2016
Bente Pakkenberg	Professor, laboratoriechef, dr.med.	01.02.2012 – 31.01.2016

Olaf Nielsen	Professor	01.02.2012 – 31.01.2016
Palle Holmstrup	Professor, ph.d., dr.odont.	01.02.2006 – 31.01.2012*
Ulla Feldt-Rasmussen	Professor, overlæge, dr.med.	01.02.2006 – 31.01.2012*
Kirsten Ohm Kyvik	Professor, institutleder, ph.d., MPM	01.02.2006 – 31.01.2012*
Medlemmer fratrådt i perioden for årsberetning		
Navn	Titel	Beskikkelsesperiode
Ulf Madsen	Prodekan, lektor, ph.d.	01.02.2006 – 31.01.2012
Lena Specht	Professor, overlæge, dr.med.	01.02.2006 – 31.01.2012**
Nuværende suppleanter		
Navn	Titel	Beskikkelsesperiode
Thomas Ledet	Afdelingsleder, professor, dr.med.	01.02.2012 – 31.01.2016
Søren Laurberg	Professor, dr.med.	01.02.2012 – 31.01.2016
Helene Nørrelund	Overlæge, dr.med.	01.02.2012 – 31.01.2016
Hans von der Maase	Klinikchef, professor, dr.med.	01.02.2012 – 31.01.2016
Tine Brink Henriksen	Professor, overlæge	01.02.2012 – 31.01.2016
Helle Prætorius	Professor m.s.o.	01.03.2014 – 28.02.2018
Jens Overgaard	Professor, overlæge	01.02.2008 – 31.01.2012***

* Det pågældende medlem blev efter beskikkelsesperiodens ophør administrativt forlænget til at færdiggøre en række sager.

** Det pågældende medlem blev efter beskikkelsesperiodens ophør administrativt forlænget til at færdiggøre en række sager, men fratrådte efter eget ønske udvalget pr. 14.06.2012.

*** Den pågældende suppleant blev efter beskikkelsesperiodens ophør administrativt forlænget til at færdiggøre en række sager.

Suppleanter fratrådt i perioden for årsberetning		
Navn	Titel	Beskikkelsesperiode
Eilsabeth Mathiesen	Overlæge, dr.med.	01.02.2008 – 31.01.2012
Albert Gedde	Instituttleder, professor, dr.med.	01.02.2008 – 31.01.2012
Anders Johnsen	Ledende biokemiker, dr.scient.	01.02.2008 – 31.01.2012
Lise Wogensen Bach	Prodekan, professor, dr.med.	01.02.2010 – 31.01.2012
Bente Gammelgaard	Professor	01.02.2006 – 31.01.2012
Henriette Pilegaard	Professor	01.02.2012 – 01.03.2014

Tabel 8.3

Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed for natur-, teknologi-, og produktionsvidenskabelig forskning

Nuværende medlemmer		
Navn	Titel	Beskikkelsesperiode
Berthe Marie Willumsen	Professor m.s.o.	01.06.2010 – 31.05.2016
Dorte Hammershøi	Professor m.s.o.	01.02.2010 – 31.01.2016
Ole Kirk	Vice President, ph.d.	01.02.2012 – 31.01.2016
Henrik Callesen	Professor, dr.med.vet.	01.02.2012 – 31.01.2016
Mikael Rørdam	Professor	01.07.2013 – 30.06.2017
Peter Sestoft	Professor	01.02.2014 – 31.01.2018

Medlemmer fratrådt i perioden for årsberetning		
Navn	Titel	Beskikkelsesperiode
Erik Lundtang Petersen	Professor	01.02.2006 – 31.01.2012
Lars Døvling Andersen	Professor	01.02.2006 – 31.01.2012
Susanne Bødker	Professor	01.07.2009 – 30.06.2013
Peter Sigmund	Professor emeritus, ekstern lektor	01.02.2010 – 31.01.2014
Nuværende suppleanter		
Navn	Titel	Beskikkelsesperiode
Jørgen Juncher Jensen	Professor, ph.d., dr.techn.	01.07.2009 - 31.01.2015
Peter Lind	Seniorforsker	01.03.2009 – 28.02.2015
Barbara Ann Halkier	Professor m.s.o.	01.02.2012 – 31.01.2016
Bent Ørsted	Professor	01.02.2012 – 31.01.2016
Annette Kjær Ersbøll	Professor	01.02.2012 – 31.01.2016
Trine Bilde	Professor	01.07.2013 – 31.06.2017
Suppleanter fratrådt i perioden for årsberetning		
Navn	Titel	Beskikkelsesperiode
John Erik Hermansen	Forskningsleder	01.02.2006 – 31.01.2012
Jørgen E. Olesen	Forskningsprofessor, forskningsleder	01.02.2006 – 31.01.2012
Jes Fenger	Seniorforsker	01.02.2006 – 31.01.2012
Mikael Rørdam	Professor	01.02.2010 – 31.01.2014

Tabel 8.4

Udvalget vedrørende videnskabelig uredelighed for kultur- og samfundsvidenskabelig forskning

Nuværende medlemmer		
Navn	Titel	Beskikkelsesperiode
Michael Møller	Professor	01.02.2010 – 31.01.2016
Signild Vallgård	Professor	01.11.2011 – 31.10.2015
Caroline Heide-Jørgensen	Professor, dr.jur.	01.02.2012 – 31.01.2016
Hans Henrik Edlund	Professor	01.02.2012 – 31.01.2016
Lene Koch	Professor	01.02.2012 – 31.01.2016
Erik Albæk	Professor	01.09.2013 – 31.08.2017
Medlemmer fratrådt i perioden for årsberetning		
Navn	Titel	Beskikkelsesperiode
Mogens N. Pedersen	Professor emeritus	01.09.2007 – 31.08.2013
Kirsten Weber	Professor	01.09.2007 – 31.08.2011
Charlotte Bloch	Lektor	01.02.2006 – 31.01.2012
Peter Harder	Professor	01.02.2006 – 31.01.2012
Bjørn Poulsen	Professor, dr.phil.	01.02.2006 – 31.01.2012
Nuværende suppleanter		
Navn	Titel	Beskikkelsesperiode
Michael Svarer	Professor	01.02.2010 – 31.01.2016
Ruth Nielsen	Professor, dr.jur.	01.02.2010 – 31.01.2016

Christoffer Green-Pedersen	Professor	01.02.2012 – 01.02.2016
Lisa Drewes Nielsen	Professor	01.02.2012 – 01.02.2016
Thorsten Borring Olesen	Professor	01.02.2012 – 01.02.2016
Anne Marie Bülow	Professor	01.02.2014 – 31.01.2018
Suppleanter fratrådt i perioden for årsberetning		
Navn	Titel	Beskikkelsesperiode
Lene Koch	Professor, dr. phil.	01.02.2008 – 31.01.2012
Sven Erik Larsen	Professor, dr. phil.	01.02.2008 – 31.01.2012
Lise Hannestad	Docent, dr.phil.	01.02.2008 – 31.01.2012
Mette Neville	Professor	01.02.2008 – 31.01.2012